

POSTANOWIENIE

Dnia 13 czerwca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Bogumiła Ustjanicz (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku F. W.

przy uczestnictwie P. Ż. i in.,

o stwierdzenie nabycia spadku,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 13 czerwca 2013 r.,

zażalenia uczestniczki postępowania J. Ż.-G.

na postanowienie Sądu Okręgowego w B.

z dnia 21 lutego 2013 r.,

oddala zażalenie i zasądza od J. Ż.-G.

na rzecz H. P.-J. i W. B. kwotę 154 zł (sto pięćdziesiąt cztery)

tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną uczestniczki J. Ż.-G. od postanowienia tego Sądu z dnia 23 listopada 2012 r., którym sprostowane zostało postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 17 kwietnia 2009 r. przez wpisanie w miejsce udziału „1/12 części”, udziału „1/9 części” oraz w miejsce udziału „1/24 części każdy”, udziału „1/36 części każdy”. Skarga kasacyjna uznana została za niedopuszczalną, ponieważ nie dotyczy ani postanowienia co do istoty sprawy, ani postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku lub umorzenia postępowania, kończącego postępowanie w sprawie, które wymienione zostały w art. 519¹ § 1 k.p.c.

Uczestniczka w zażaleniu podniosła zarzut naruszenia art. 519 § 1 k.p.c. przez błędną wykładnię, polegającą na uznaniu, że postanowienie Sądu drugiej instancji prostujące w trybie art. 350 § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. wysokość udziałów spadkowych w prawomocnym postanowieniu Sądu pierwszej instancji o stwierdzeniu nabycia spadku i tym samym zmieniające w opisany sposób to postanowienie, nie jest postanowieniem co do istoty sprawy, co miało wpływ na treść zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zaskarżone postanowienie nie należy do kategorii orzeczeń wymienionych w art. 519¹ § 1 k.p.c., zaskarżalnych skargą kasacyjną. Do wydania go doszło w następstwie rozpoznania zażalenia na postanowienie Sądu pierwszej instancji oddalające wniosek uczestniczki H.P. – J. o sprostowanie postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 17 kwietnia 2009 r. o stwierdzeniu nabycia spadku. Przyczyną sprostowania tego postanowienia było uznanie, że doszło do błędu rachunkowego, polegającego na wadliwym przeprowadzeniu dzielenia ułamkowych udziałów. Nie miała miejsca zmiana treści orzeczenia, jego przedmiotu, porządku dziedziczenia ani objęcia nim osób, które nie brały udziału w postępowaniu. Sprostowanie orzeczenia przewidziane w art. 350 § 1 k.p.c., stosowanym w postępowaniu nieprocesowym zgodnie z art. 13 § 2 k.p.c., ma na celu usunięcie niezgodności pomiędzy rzeczywistą wolą i wiedzą sądu, a ich wyrażeniem na piśmie. Ugruntowane zostało w orzecznictwie stanowisko, że instytucja sprostowania nie może być wykorzystywana do usuwania merytorycznych błędów w rozstrzygnięciu

sprawy, nie może prowadzić do jego zmiany, a wymienione w art. 350 § 1 k.p.c. wady orzeczenia musi charakteryzować cecha oczywistości, wyznaczająca granicę dopuszczalności tego rodzaju ingerencji (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 25 listopada 1976 r., II CZ 97/76, niepubl.; z dnia 3 lipca 2003 r., I CZ 17/03, niepubl.; z dnia 10 czerwca 2005 r., II CK 718/04, niepubl.; z dnia 31 stycznia 2007 r., II CSK 314/06, niepubl.). Podziela go również Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym sprawę. Oczywisty błąd rachunkowy może wynikać z samej sentencji orzeczenia, jak również z zestawienia sentencji orzeczenia z podstawą rozstrzygnięcia. Stwierdzenie istnienia błędu w przeprowadzonym rachunku może prowadzić do korekty orzeczenia, która w takiej sytuacji nie będzie miała charakteru merytorycznej zmiany. Postanowienie w przedmiocie sprostowania orzeczenia nie należy do orzeczeń merytorycznych, kończących postępowanie w sprawie, a wydane przez sąd drugiej instancji nie może być zaskarżone zażaleniem ani skargą kasacyjną (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 sierpnia 1998 r., II CZ 70/98, niepubl.; z dnia 9 grudnia 1998 r., II CZ 143/98, niepubl.; z dnia 27 stycznia 1999 r., II CZ 158/98, niepubl., z dnia 26 maja 1999 r., III CZ 34/99, niepubl.). Zapatrywanie wskazujące, że postanowienie o sprostowaniu wyroku, które w rzeczywistości zmienia ten wyrok co do istoty podlega zaskarżeniu skargą kasacyjną (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2010 r., IV CSK 188/10 niepubl.) wyrażone zostało na gruncie odmiennego stanu faktycznego. Z tej też przyczyny nie znajduje zastosowania w rozpoznawanej sprawie stanowisko Sądu Najwyższego o niedopuszczalności zmiany w trybie art. 350 § 1 k.p.c. postanowienia ustalającego udziały spadkowe poszczególnych spadkobierców (postanowienie z dnia 20 sierpnia 1998 r., III CKU 35/98, niepubl.).

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie. Orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego oparte zostało na podstawie art. 520 § 3 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ k.p.c.

db